

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет управління
Кафедра логопедії та інноваційних технологій в інклюзії

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Ігри в логопедичній роботі»**

Освітня програма «Спеціальна освіта»
Спеціалізація (за наявності) 016.01 Логопедія
Спеціальність 016 «Спеціальна освіта»
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № від “_” _жовтня 2023 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Ігри в логопедичній роботі
Освітня програма	Спеціальна освіта
Спеціалізація (за наявності)	016.01 Логопедія
Спеціальність	016 Спеціальна освіта
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	основна
Курс/семестр	4/7
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 4 год. Семінарські заняття – 26 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/

2. Опис дисципліни

Метою даного курсу є формування професійної компетентності майбутніх фахівців щодо застосування спеціальних методик з ігрової діяльності у роботі із дітьми із порушеннями мовленнєвого розвитку.

Цілі курсу: формування у майбутніх фахівців знань про особливості організації ігрової діяльності дітей раннього і дошкільного віку, формування умінь здійснювати педагогічний супровід ігрової діяльності дітей дошкільного віку, застосовуючи найефективніші спеціальні методики з ігрової діяльності дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-8. Здатність працювати в команді.

ЗК-9. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)

СК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.

СК-2. Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти.

СК-16. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Підготовка фахівців у сфері спеціальної освіти, здатних розв'язувати складні задачі і практичні проблеми, застосовуючи спеціальні методики викладання рідної мови із метою корекції і компенсації порушень психофізичного розвитку осіб з особливими освітніми потребами різних вікових груп, насамперед, з акцентуацією на здобутті навичок та знань у сфері навчання, виховання, корекції та реабілітації дітей з порушенням мовлення.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Поняття гри. Теорія ігрової діяльності. Функції гри.	Теорії походження гри та сучасні дослідження ігрової діяльності. Значення теорії ігрової діяльності дітей для дітей із порушеннями мовлення. Визначення вихідних позицій теорії ігрової діяльності.	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування
2.	Класифікація дитячих ігор. Етапи розвитку ігрової діяльності дітей дошкільного віку.	Особливості організації ігрової діяльності дітей із мовленнєвою патологією. Принципи підбору й організації ігор в логопедичній роботі. Характеристика тенденцій розвитку ігрової діяльності в онтогенезі.	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування
3.	Використання ігор в логопедичному обстеженні.	Особливості діагностування дітей різного віку. Гра як діагностичний метод в логопедичному обстеженні. Особливості обстеження мовлення (звуковимови, складової структури слова, лексико-граматичних боку мовлення, зв'язного мовлення) та немовленнєвих процесів за допомогою ігор.	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування
4.	Специфіка використання ігор в роботі вчителя-логопеда.	Класифікація, характеристика та організація дидактичних ігор. Особливості використання творчих та рухливих ігор в логопедичній роботі, їх класифікація.	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування
5.	Особливості підбору та використання ігор для розвитку фонематичних	Ігри для розвитку фонематичного слуху. Ігри, спрямовані на розвиток уваги, в тому числі слухомовленнєвої (розвиток концентрації уваги, підвищення обсягу уваги, тренування розподілу уваги, розвиток навички	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування

	та психічних процесів.	переключення). Розвиток пам'яті, уваги та мислення у грі.	
6.	Нетрадиційні ігрові методи в логопедичній роботі. Застосування сучасних комп'ютерних ігор.	Використання релаксації з дітьми з різними мовленнєвими порушеннями. Пісочна ігротерапія. Крупотерапія у логопедичній роботі. Використання комп'ютерних ігор у логопедичній роботі. Використання розвиваючих ігор на логопедичних заняттях.	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	
Лекція	
Практичне заняття	35
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	5
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		
Семінарські з-тя																		
Самостійна р-та																		
Індивідуальні завдання																		
Залік																		
Всього за тиждень																		

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література:	
1. Андрущук О. Комп'ютерні ігри як засіб розвитку творчих здібностей старших дошкільників [Електронний ресурс] / О. Андрущук // Вісник Інституту розвитку дитини. Сер. : Філософія, педагогіка, психологія. -	

2014. - Вип. 34. - С. 137-142. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vird_2014_34_23
2. Березіна О.М., Павловська Г.О. Мовні ігри та забави: навчально-методичний посібник. Тернопіль: Мальва. 1999.
 3. Бобренко І. Рухливі ігри як засіб інтенсифікації розвитку просторового орієнтування старших дошкільників із порушенням розумового розвитку [Електронний ресурс] / І. Бобренко // Особлива дитина: навчання і виховання. - 2015. - № 3. - С. 58-64. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DLog_2015_3_9
 4. Брушневська І. М. Розвиток мовлення дітей старшого дошкільного віку з фонетико-фонематичним недорозвиненням мовлення засобами ейдетики : навч.-метод. посіб. / Ірина Брушневська. – Запоріжжя. ЛПС, 2014. - 118 с.
 5. Буйніцька В. Музичні ігри народів Європи [Електронний ресурс] / В. Буйніцька // Початкова школа. - 2013. - № 11. - С. 25-26. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Psh_2013_11_10
 6. Гомля В., Федорович Л. Артикуляційна гімнастика. Методичні рекомендації для логопедів, учителів і вихователів загальноосвітніх і спеціальних навчальних закладів / За наук. ред. Л. Федорович. Кременчук: Християнська Зоря, 2008. 74 с. (Методичний комплекс логопедапрактика).
 7. Демчук О. О. Інтерактивні ігри у мовленнєвому розвитку дітей дошкільного віку [Електронний ресурс] / О. О. Демчук // Педагогічний пошук. - 2019. - № 1. - С. 64–68. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pedp_2019_1_19
 8. Денисенко Л. Логопедичні ігри. Розвиток фонематичного слуху і правильної вимови // Почат. освіта. 2004. № 4.
 9. Кожушко С. П. Дидактичні ігри як засіб підготовки майбутніх фахівців комерційної діяльності до професійної взаємодії [Електронний ресурс] / С. П. Кожушко // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. - 2013. - Вип. 28. - С. 184-191. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pfto_2013_28_30
 10. Пінчук Ю. В. Андрошук О. Комп'ютерні ігри як засіб розвитку творчих здібностей старших дошкільників [Електронний ресурс] / О. Андрошук // Вісник Інституту розвитку дитини. Сер. : Філософія, педагогіка, психологія. - 2014. - Вип. 34. - С. 137-142. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vird_2014_34_23 В. Пінчук, І. В. Сіра // Логопедія. - 2011. - № 1. - С. 57-63. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/logoped_2011_1_16
 11. Рібцун Ю. В. Використання творчих ігор у роботі вчителя-логопеда / Ю. В. Рібцун // Педагогіка здоров'я: зб. наук. пр. II Всеукр. наук.-практ. конф. / за заг. ред. акад. І. Ф. Прокопенка. Х. : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2012. С. 414–419.
 12. Скиба Т. Ю. Дидактичні ігри природничого змісту як засіб формування комунікативних умінь учнів спеціальної школи [Електронний ресурс]

/ Т. Ю. Скиба // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія : Соціальнопедагогічна. - 2011. - Вип. 17(1). - С. 131-138. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkr_sp_2011_17\(1\)_17](http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkr_sp_2011_17(1)_17)

13. Шевченко В. М. Ігри у процесі навчання дітей з порушеннями слуху [Електронний ресурс] / В. М. Шевченко // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки. - 2015. - Вип. 127. - С. 234-236. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2015_127_56

14. Якимчук Р. Використання гри в логопедичній роботі з дітьми // Дефектолог. 2013. № 7. С. 14-17.

15. Ялович М. Використання мовних ігор і дидактичних матеріалів для роботи над виправленням недоліків мови // Дефектолог. 2015. № 1. С. 35-37.

Додаткова література:

16. Авер'янова Н. Гра як форма інтерактивної діяльності на логопедичних заняттях // Дефектолог. — 2013. — № 2. — С. 40-47.

17. Брушневська І. М. Розвиток мовлення дітей старшого дошкільного віку з фонетико-фонематичним недорозвиненням мовлення засобами ейдетики : навч.-метод. посіб. / Ірина Брушневська. — Запоріжжя : ЛПС, 2014. — 118 с. — Із змісту: Практика впровадження ейдетики в роботу вчителя-логопеда (ігри-заняття). — С. 37-95.

18. Сагірова О. Розвиток мовлення через гру та рухи // Психолог. — 2004. — № 39/40. — (Спецвип.).

19. Цибуля Н. Використання конструктора в роботі з дітьми-логопатами // Психолог дошкілля. — 2012. — № 8. — С. 18-21

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра професійної освіти та інноваційних технологій, вул. Чорновола 57, кабінет 104-а http://kpoit.pnu.edu.ua kpoit@pnu.edu.ua
Викладач	Кіндрачук Надія Мирославівна, Тонюк Діана Михайлівна
Контактна інформація викладача	nadiia.kindrachuk@pnu.edu.ua diana.toniuk@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

<p>Академічна доброчесність</p>	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» → Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». → Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». → Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. → Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. → Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-прозапобігання-плагіату/</p>
<p>Пропуски занять (відпрацювання)</p>	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника».</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

Виконання завдання пізніше встановленого терміну	У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Додаткові бали	Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем.
Неформальна освіта	Coursera, Prometheus, ВУМ, Едера

Викладачі:

Тонюк Д.М.